



Adresseliste

Deres referanse

Dato 07.06.2016

Vår referanse 2016/3879-4 433.52 MCO
Saksbehandler Marte Conradi, tlf. 61 26 60 66
Avdeling Miljøvern avdelingen

Avslag - søknad om skadefelling av ulv - Nord-Fron

Fylkesmannen i Oppland viser til søknad fra Midt-Gudbrandsdal Landbrukskontor (MGL) v/Frank Juul Christiansen lørdag 4. juni kl. 15:03, samt søknad fra ordførerne i Nord-Fron, Sel og Vågå v/Rune Støstad mandag 6. juni kl. 14:54, om skadefellingsløyve på ulv.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, avslår Fylkesmannen i Oppland søknadene fra henholdsvis Midt-Gudbrandsdal Landbrukskontors (MGL) og ordførerne i Nord-Fron, Sel og Vågå om skadefellingsløyve på ulv i området ved Murudalssetra i Nord-Fron. Vi har lagt vekt på at det ikke er dokumenterte observasjoner eller skader av ulv i området.

Bakgrunn

Lørdag 4. juni ble det meldt inn en synsobservasjon av ulv ved Murudalssetra i Nord-Fron. Observasjonen lot seg ikke dokumentere av Statens naturoppsyn (SNO). Med bakgrunn i observasjonen, samt beiteslipp i utmark og på seterkvever i dette området søkte MGL om skadefellingstillatelse på ulv. Mandag 6. juni mottok Fylkesmannen også en søknad om skadefelling fra ordførerne i henholdsvis Nord-Fron, Sel og Vågå. Bakgrunnen for denne søknaden var synsobservasjon ved Murudalssetra, at beitesesongen er i gang i dette området, og at skadepotensialet på beitedyr således er stort. Gardbrukere i området har tidligere opplevd store tap til ulv, og påkjenningen føles derfor som ekstra stor.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for vedtaket er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 1 (formål):

"Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur."

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

«Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk
a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,
b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,

- c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller ander offentlige interesser av vesentlig betydning,
d) (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(...)»

Rovviltforskriften § 1 (formål):

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter."

Rovviltforskriften § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

"Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark*
- b. skadenes omfang og utvikling*
- c. potensialet for fremtidige skader*
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35."

Ut fra § 9 i rovviltforskriften kan Fylkesmannen gi tillatelse til felling for å forhindre framtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda, jf. forskrifta § 8. Rovviltnemnda i region 3 har vedtatt skadefellingskvote på 6 ulv i Oppland 2016/2017. Det er felt én ulv som skal trekkes fra skadefellingskvoten.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene opptre i levedyktige bestander i deres naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke føre til at målet i § 5 blir fraveket, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på annen måte eller i annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Dette er konkretisert nærmere gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 3.

Det nasjonale bestandsmålet for ulv er tre årlige ynglinger innenfor forvaltningsområdet for ulv som ligger sør-øst i Norge. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har benyttet eksisterende kunnskap om ulv i behandlingen av saken, jf. § 8. Vinterens ulvesporinger og DNA-analyser har dokumentert at det ble født sju ulvekull i helnorske revir i 2015. I tillegg til de minimum sju helnorske kullene som er registrert, er det født ulvevalper i fire revir med utstrekning på tvers av riksgrensen mellom Norge og Sverige. Så langt er det for perioden fra 1. oktober til 15. april dokumentert 92-93 ulver innenfor Norges grenser. Av disse er 61 dyr så langt påvist kun på norsk side av riksgrensen mens minst 25 dyr holder til i grenserevir på tvers av riksgrensen.

Det har altså vært en betydelig økning i antall helnorske ulver, fra 33-35 påviste individer vinteren 2015.

Gjennom statusrapporter og annen informasjon fra overvåkingen og det skandinaviske ulveprosjektet (Skandulv) er det betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Undersøkelser fra Skandinavia viser at ulovlig jakt er en vesentlig faktor som påvirker den samlede belastningen på ulvebestanden. Det registreres også noe sykdom på ulv og avgang ved påkjørsler. I tillegg blir bestanden påvirket av den høye graden av innavl i bestanden, skadefelling og lisensfelling.

Det er ikke mål om å ha ynglende ulv i Oppland. Ut fra punkt 2.2.19 i rovviltforliket skal soneinndelingen forvaltes tydelig. Dette betyr at det skal være en lav terskel for å gi fellingstillatelse på ulv her dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. Terskelen for å gi tillatelse til felling av genetisk verdfulle dyr skal være høyere enn for andre individ. Det er samtidig ikke en null-toleranse for ulv utenfor ulvesonen. Dette er også presisert i brev av 25. august 2011 fra Miljøverndepartementet til rovviltnevnene, Fylkesmennene og direktoratet, der det går fram at punkt 2.2.19 i rovviltforliket ikke kan forstås slik at ethvert rovdyr som er i et prioritert beiteområde for husdyr eller kalvingsområde for tamrein omgående skal felles. Det må i hvert enkelt tilfelle gjøres en konkret vurdering av potensialet for skade, og dette vil variere ut fra tid på året og om rovdiret er fast etablert eller på vandring.

Det er ikke dokumentert tap til ulv i Nord-Fron kommune. Det ble meldt en observasjon av ulv lørdag 4. juni, men observasjonen lot seg ikke dokumentere av SNO. Det er heller ikke gjort nye observasjoner av ulv i Nord-Fron de tre dagene som har gått siden skadefellingssøknaden fra MGL ble sendt, men det ble gjort tilsvarende synsobservasjon i Vågå samme dag, som heller ikke lot seg dokumentere.

Fylkesmannen vurderer det derfor slik at det ikke er grunnlag for å iverksette skadefelling på ulv i Nord-Fron kommune på nåværende tidspunkt, da det ikke har vært verken skader eller dokumenterte observasjoner av ulv i området. Det er også svært uvisst om en ev. ulv fortsatt befinner seg i området eller har vandret videre (jf. obs. i Vågå). Det er heller ikke rom i lovverket for å gi stående skadefellingstillatelse, jf. rovviltforskriften § 9 der det står følgende:

«Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr.»

Fylkesmannen er klar over at det fort kan oppstå vanskelige situasjoner når det er ulv i et område med sau på beite, og kan raskt iverksette skadefelling av ulv dersom situasjonen endrer seg.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13.

Klagerett

Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10. februar 1967, kapittel VI. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal adresseres til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Steinar Fossum e.f.
underdirektør

Marte Conradi
rådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Adresseliste:

Midt-Gudbrandsdal Landbrukskontor Kommunevegen 1 2647 Sør-Fron

Ordfører Nord-Fron

Ordfører Vågå

Ordfører Sel